

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Johan Karlsson

Kommunstyrelsen

johan.karlsson@enkoping.se

Remiss - Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län RUS (Dnr LS2019-0099)

Förslag till beslut

Enköpings kommun lämnar yttrandet daterat 2020-10-02 som svar på remissen – Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län RUS.

Beskrivning av ärendet

Region Uppsala har arbetat fram ett förslag till en ny Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län (RUS). Länets kommuner, berörda myndigheter, länets två universitet, civilsamhällesorganisationer, företag och näringslivsorganisationer har fått vara med och ge inspel till det nya förslaget till RUS.

De två inledande kapitlen ger en inblick i vad regionens uppgifter är och vad en regional utvecklingsstrategi har för användningsområde. Där presenteras även de omvärldskrafter som påverkar länet och de förutsättningar som finns i Uppsala län. Här beskrivs de framtida utmaningar som identifierats för länet, som digitalisering, en ökande polarisering i samhället och klimatets framtida påverkan.

De fyra efterföljande kapitlen utgör utvecklingsstrategins kärna. Här presenteras först den övergripande målstrukturen och kopplingen mot Agenda 2030. Dokumentet är uppdelat i tre strategiska utvecklingsområden som vart och ett har åtaganden dels på lång sikt, men även på kort sikt under programperioden (2021-2024).

- **En region för alla** lyfter fram hur ett samhälle format efter människan ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer.
- **En hållbart växande region** fokuserar på samhällsutvecklingen i Uppsala län, dess natur och livsmiljöer och förhållandet till omkringliggande län.
- **En nyskapande region** tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle samt förmågan till utmaningsdriven förnyelse och värdeskapande i företag, organisationer och samhälle.

För att säkerställa att målen och åtaganden uppfylls har indikatorer tagits fram för att mäta om arbetet går i rätt riktning.

Dokumentet avslutas med ett kapitel kring genomförande. Här beskrivs hur man ska gå från vision till handling, vilka som inom Region Uppsala är ansvariga för samverkansstrukturen och hur ofta mätning och uppföljning av indikatorerna ska ske.

Enköpings kommun har skickat ut remissen till berörda nämnder, vars svar har vägts in i texten nedan och går att läsa i sin helhet som bilagor till detta remissvar. Tekniska nämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Upplevelsenämnden har alla valt att yttra sig kring remissen. Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden har avstått från att yttra sig.

Förvaltningens bedömning

Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län är ett väl genomarbetat dokument och ger en inriktning till hur vi tillsammans samverkar för att uppnå det bästa Uppsala län vi kan. Förvaltningen lyfter i sitt remissyttrande in sådant som regionen har gjort särskilt bra, men även sådant som förvaltningen upplever kan förbättras och utvecklas. Nedan följer en sammanfattning och ett urplock av det vi tar upp i remissyttrandet.

Det är viktigt att i det fortsatta samverkansarbetet koppla den Regionala utvecklingsstrategin med kommunernas styrdokument och långsiktiga mål och med Länsstyrelsen i Uppsala läns Färdplan för ett hållbart län för att säkerställa att vi arbetar mot samma mål och inte motarbetar varandra. Det skulle vara fördelaktigt om tydligare krav ställs på berörda aktörer att inkorporera de mål och ställningstaganden som finns i utvecklingsstrategin i den egna verksamhetens målstruktur, för att säkerställa att de efterlevs.

Den regionala utvecklingsstrategin går väl i linje med Enköpings kommuns långsiktiga mål vilket är positivt och visar på att vi har en gemensam målbild. Vi upplever dock att landsbygdsperspektivet kan få mer utrymme i dokumentet.

Det är positivt att polariseringen tas upp, men vi saknar ett resonemang kring polariseringen mellan stad och land och hur vi kan arbeta för att minska gapet dem emellan. Enköpings kommun utgörs av en stor och levande landsbygd där Region Uppsala har ett stort ansvar att tillgodose service i form av kollektivtrafik och vård, men även näringslivsstöd för att tillgodose att hela regionen ska leva och utvecklas. En fortsatt dialog mellan region och kommun är viktig för att vi tillsammans ska kunna möjliggöra att landsbygden och dess kransorter ska kunna fortsätta leva och utvecklas.

En region för alla

Här tar regionen upp de mjuka värdena genom social hållbarhet och ger en inriktning till hur vi gemensamt kan säkerställa att dessa värden tas tillvara och utvecklas. Värden som ett gott samhällsklimat, stärkt demokrati, god livskvalitet och god och tillgänglig vård och omsorg.

Avsnittet är välarbetat och fångar upp vikten av den sociala hållbarheten på ett bra sätt. Särskilt att de betonar vikten av samhällsreformeringen för en god och jämlik hälsa, vikten av samverkan inom ett verksamhetsområde och mellan olika aktörer, vikten av inträdet på arbetsmarknaden för grupper som stått utanför den under en längre tid, vikten att barn ges rätt att delta i beslut som rör dem och att de efter att utvecklingsplanen är antagen ska ta fram en utredning kring hur regionen ska arbeta för stärkt samhällsklimat och inkludering och för att motverka polarisering och misstro.

Avsnittet kan utvecklas genom att tydliggöra att digitalisering kan fungera som ett verktyg för att öka inkludering och för att vitalisera demokratiarbetet. Det bör även finnas med en struktur kring insatser för en förbättrad folkhälsa i bostadsområden. En hållbart växande region

Här fokuserar regionen på livsmiljön. Att vi i en växande region känner oss trygga, har god tillgänglighet och bostäder efter behov. Samtidigt som vi säkerställer att vi har en livskraftig miljö och natur. Hållbarhet helt enkelt.

Avsnittet fångar upp hållbarheten i samhällsbyggandet på ett bra sätt. Det är positivt att en regional godsstrategi ska tas fram, att regionen lyfter vikten av att säkra tillgång och tillgänglighet till kollektivtrafik till viktiga målpunkter, att regionen pekar ut Arosstråket. Avsnittet lyfter att angränsande regioner ska vara involverade i utredningen av den regionala samhällsplaneringen, vilket är positivt då samarbete mellan regioner skulle stärka Mälardalen. Hållbarheten lyfts fram på ett bra sätt, inte minst genom att betona vikten av att värden som natur- och grönområden bevaras vid förtätning.

Några förbättringsåtgärder är att skifta fokus från att lokalisera ny bebyggelse längs stråk i länet, till att lokalisera ny bebyggelse till kollektivtrafiknoder. Avsnittet bör nämna och peka ut Hjulstabron vars uppdatering är viktig för Målarprojektet. Det saknas ett resonemang kring byggandet på landsbygden kopplat till lokalisering, volymer och jordbruksmark. Avsnittet missar dessutom lite kring hållbarheten när de tar upp att skogsnäringen utgör en viktig resurs i omställningen till ett fossilfritt samhälle, för att detta ska vara möjligt behöver medvetenheten om hänsyn till hotade naturmiljöer och hotad biologisk mångfald i skogsmark öka.

En nyskapande region

Avsnittet lyfter vikten av innovation, kreativitet och kompetens som byggstenar för företag, offentlig sektor och samhället i stort. Uppsala län ska vara internationellt erkänt för sin utmanings- och kunskapsdrivna utveckling och sin hållbara tillväxt.

Det som är värt att särskilt lyfta fram är vikten av att få till en matchning mellan utbildningssystemet och de bristyrken som finns i länet. Offentlig upphandling kan fungera som ett bra verktyg för att bidra till innovation och utveckling, men för att lyckas finns det ett värde i att samverka mellan kommun, region och län.

Kapacitetsbristen som råder i stora delar av länet behöver lyftas fram, då en god nätkapacitet är viktig för att locka nya etableringar till länets kommuner, som det ser ut nu nämns den inte alls. Det finns även andra utvecklingsmöjligheter i avsnittet, som att lägga till att distansarbete och digitala lösningar kan attrahera kompetent arbetskraft till länet. Ambitionen om en omställning till ett fossilfritt samhälle är positiv, men det behöver lyftas att det krävs arbete med beteendeförändringar för att möjliggöra detta. Något som behöver lyftas ytterligare och som är särskilt viktigt för Enköpings kommun är kopplingen mellan kulturarv och besöksnäring, där vi ser stora synergieffekter dem emellan.

Genomförande – från vision till handling

Genomförandet beskrivs bygga på samverkan och att ansvaret är gemensamt. Det upplevs från oss lite otydligt hur vi ska arbeta framåt och hur uppföljning ska genomföras. För att ambitionen i strategin ska bli verklighet är styrning och ledning en viktig grundsten. Det behöver förtydligas vilka förväntningar som finns på de kommunala organisationerna. Det är tyvärr ofta lätt att allas ansvar blir svårt att förverkliga om inte strukturer finns på plats. Vi skulle gärna se att regionen tog en mer aktiv roll med samordning, projektledning, resursplanering och uppföljning. Då får Enköpings kommun bättre verktyg till att vara med och uppfylla dem mål som finns i utvecklingsplanen.

Ulrika K Jansson
Kommundirektör
Enköpings kommun

Johan Karlsson
Strategisk samhällsplanerare
Enköpings kommun

Kopia till:
[Klicka här för att ange text.](#)

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Johan Karlsson
0171-627188
johan.karlsson@enkoping.se

Remissvar – Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län RUS (Dnr LS2019-0099)

Region Uppsala har arbetat fram ett förslag till en ny Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län (RUS). Länets kommuner, berörda myndigheter, länets två universitet, civilsamhällesorganisationer, företag och näringslivsorganisationer har fått vara med och ge inspel till det nya förslaget till RUS.

De två inledande kapitlen ger en inblick i vad regionens uppgifter är och vad en regional utvecklingsstrategi har för användningsområde. Där presenteras även de omvärldskrafter som påverkar länet och de förutsättningar som finns i Uppsala län. Här beskrivs de framtida utmaningar som identifierats för länet, som digitalisering, en ökande polarisering i samhället och klimatets framtida påverkan.

De fyra efterföljande kapitlen utgör utvecklingsstrategins kärna. Här presenteras först den övergripande målstrukturen och kopplingen mot Agenda 2030. Dokumentet är uppdelat i tre strategiska utvecklingsområden som vart och ett har åtaganden dels på lång sikt, men även på kort sikt under programperioden (2021-2024).

- **En region för alla** lyfter fram hur ett samhälle format efter människan ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer.
- **En hållbart växande region** fokuserar på samhällsutvecklingen i Uppsala län, dess natur och livsmiljöer och förhållandet till omkringliggande län.
- **En nyskapande region** tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle samt förmågan till utmaningsdriven förnyelse och värdeskapande i företag, organisationer och samhälle.

För att säkerställa att målen och åtaganden uppfylls har indikatorer tagits fram för att mäta om arbetet går i rätt riktning.

Dokumentet avslutas med ett kapitel kring genomförande. Här beskrivs hur man ska gå från vision till handling, vilka som inom Region Uppsala är ansvariga för samverkansstrukturen och hur ofta mätning och uppföljning av indikatorerna ska ske.

Enköpings kommun har skickat ut remissen till berörda nämnder, vars svar har vägts in i texten nedan och går att läsa i sin helhet som bilagor till detta remissvar. Tekniska nämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Upplevelsenämnden har alla valt att yttra sig kring remissen. Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden har avstått från att yttra sig.

Kommunens bedömning

Den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län är ett väl genomarbetat dokument med en tydlig och enkel struktur, med mål, åtaganden och uppföljningsbara indikatorer. Det är positivt att det finns en tydlig ansvarsfördelning om vem som ansvarar för det fortsatta samverkansarbetet för att nå de mål som finns inom de tre strategiska utvecklingsområdena. För tydligheten behöver förkortningarna över de som har huvudsakligt koordinerande ansvar skrivas ut.

Det är viktigt att i det fortsatta samverkansarbetet koppla den Regionala utvecklingsstrategin med kommunernas styrdokument och långsiktiga mål och med Länsstyrelsen i Uppsala läns Färdplan för ett hållbart län för att säkerställa att vi arbetar mot samma mål och inte motarbetar varandra. Det skulle vara fördelaktigt om tydligare krav ställs på berörda aktörer att inkorporera de mål och ställningstaganden som finns i utvecklingsstrategin i den egna verksamhetens målstruktur, för att säkerställa att de efterlevs.

Den regionala utvecklingsstrategin går väl i linje med Enköpings kommuns långsiktiga mål vilket är positivt och visar på att vi har en gemensam målbild. Vi upplever dock att landsbygdsperspektivet kan få mer utrymme i dokumentet.

Det är positivt att polariseringen tas upp, men vi saknar ett resonemang kring polariseringen mellan stad och land och hur vi kan arbeta för att minska gapet

dem emellan. Enköpings kommun utgörs av en stor och levande landsbygd där Region Uppsala har ett stort ansvar att tillgodose service i form av kollektivtrafik och vård, men även näringslivsstöd för att tillgodose att hela regionen ska leva och utvecklas. En fortsatt dialog mellan region och kommun är viktig för att vi tillsammans ska kunna möjliggöra att landsbygden och dess kransorter ska kunna fortsätta leva och utvecklas.

Nästa del i detta utvecklingsarbete är att arbeta fram aktivitetsplaner som förankras med länets medlemmar så att alla känner delaktighet. En väsentlig del för att få till en god samverkan är att löpande följa upp ansvarsfördelningen samt att alla parter medverkar till utvecklingen.

Det behöver tydliggöras genom en röd tråd genom hela dokumentet hur indikatorerna är tänkta att fungera och vilka aktörer som är ansvariga för att samla in data och följa upp indikatorerna.

En förklaring till hur ni arbetar med programperioder, eller en hänvisning till styrdokument som förklarar modellen, vore önskvärt för en djupare förståelse kring strukturen.

En region för alla

Enköpings kommun ställer sig positiva till att kapitlet betonar vikten av samhällsutformningen för en god och jämlik hälsa där det ges utrymme även till förebyggande och främjande insatser såsom tillgång till grönområden, samverkan med civilsamhället och stödjande insatser såsom mötesplatser, fritids- och kulturverksamhet.

Enköpings kommun tycker det är positivt att vikten av samverkan både gällande utbildning, socialtjänst, hälsa och sjukvård kommer fram i avsnittet. Även att vikten av att kommuner, myndigheter och civilsamhället behöver samverka för att inträdet på arbetsmarknaden för nyanlända, och för dem som bott länge i landet utan arbete, sker så snabbt som möjligt genom en bättre samordnad introduktion av nyanlända.

En viktig faktor är barnens rätt till delaktighet som fångas upp på ett bra sätt i skrivelsen nedan: *För att skapa ett inkluderande samhälle med gott samhällsklimat är det av stor vikt att barn och unga ges rätt till delaktighet och får komma till tals i beslut som rör dem. Utifrån Barnkonventionen, stärkt delaktighet och inflytande för barn och unga. Detta gäller både utifrån det enskilda barnet, exempelvis som patient i utformning av sin vård, och utifrån barnen som befolkningsgrupp, exempelvis övergripande beslut som innefattar samhällsarenor där barn vistas.*

En styrka i utvecklingsstrategin är efterföljande utredning: *För att gå mot målet innefattar en utredning av hur vi ska arbeta för stärkt samhällsklimat och inkludering och för att motverka misstro och polarisering. Behovet av mötesplatser, medborgardialoger, partnerskap, samverkan, samskapande samt förebyggande åtgärder har identifierats. Utredningen ska ske i bred dialog och innefatta kartläggning av nuläge och av möjliga insatser och berörda aktörer. Resultatet fungerar som ett beslutsunderlag för efterföljande steg och insatser.*

För att stärka underrubriken *Ett gott samhällsklimat med hög tillit och inkludering* bör digitalisering nämnas som ett verktyg för att öka inkludering och för att vitalisera demokratiarbetet. Digitaliseringens möjligheter beskrivs tydligt inom andra områden, men borde även kunna lyftas i detta avseende.

Det bör även nämnas att arbetet också ska leda till att det inte ska vara några skillnader mellan stad och landsbygd avseende inkludering, motverka misstro och polarisering. Med en tillhörande indikator som utformas på ett sådant sätt att eventuella skillnader mellan stad och landsbygd går att mäta.

Avsnittet skulle stärkas av ett resonemang kring insatser för en förbättrad folkhälsa i bostadsområden. Exempelvis implementering av barnrättsperspektivet i nybyggnation, jämlik hälsa i utsatta områden utifrån målgrupper som barn, äldre och utrikesfödda. Enköpings kommun är positiva till att utveckla arbetet kring hur vi tillsammans kan samverka kring social hållbarhet.

En hållbart växande region

Enköpings kommun ställer sig positiva till förslaget om att en regional godsstrategi ska tas fram. Det finns en god grund att stå på i det underlag som togs fram inom En bättre sats. För kommunens läge vid E18, RV 55 och RV 70 är frågan väldigt relevant.

I avsnittet beskrivs att: *Byggandet av bostäder och lokaler behöver tydligt kopplas till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik längs länets stråk.*

I Enköpings kommun förespråkar vi att bebyggelsen istället lokaliseras till kollektivtrafiknoder. Om vi utgår från länets stråk finns en risk att bebyggelsen blir utspridd vilket får konsekvenser inom andra områden, som exempelvis kollektivtrafikförsörjning. I detta avsnitt är det viktigt att nämna pendlarparkeringar, hur vi kan samla kollektivtrafiken till knutpunkter även på landsbygden och att landsbygden ska ha en tillfredsställande kollektivtrafikförsörjning.

Inom samhällsplaneringen är det viktigt att säkra tillgången till kollektivtrafik och förbättra tillgängligheten till viktiga målpunkter, såsom större arbetsplatser och besöksmål.

Enköpings kommun ställer sig positiva till följande citat och håller med om att detta är en viktig fråga för en konkurrenskraftig kollektivtrafik. Enköpings kommun önskar på sikt ställningstaganden från regionen om vilken typ av kollektivtrafik som kan förväntas till olika typer av målpunkter, liknande utbudsnivåerna i trafikförsörjningsprogrammet kring trafikering av orter. Detta för att skapa förståelse och förutsägbarhet vid lokalisering av till exempel större arbetsplatser.

Enköpings kommun är positiva till att Arosstråket pekas ut i utvecklingsstrategin. Det är ett viktigt stråk för regionen, men även för angränsande regioner. Med tanke på citatet: *"Flera tunga transporter behöver ske med andra trafikslag än väg, där en större del av lågvärdigt och icke tidskritiskt gods bör kunna transporteras sjövägen. Kapaciteten till och från länets hamnar är därför viktig"* anser Enköpings kommun att Hjulstabron borde nämnas och pekas ut. Hjulstabron innebär idag en flaskhals för Mälarpjektet och utvecklingen av sjöfart på Mälaren.

Utgångspunkten gestaltad livsmiljö har en större bredd än hur den beskrivs i strategin. Ett gemensamt skapande och en helhetssyn på den gestaltade livsmiljön är kärnan för arkitektur, form, design, konst och kulturarv. Det behöver på ett tydligt sätt utgå från människan, hennes behov och livskvalitet vid formandet och förvaltandet av våra livsmiljöer.

I strategin finns följande citat. *"Byggnade på landsbygd behöver främjas för att bidra till attraktiva boendemiljöer och skapa långsiktigt underlag för service.*

Enköpings kommun efterfrågar tydligare beskrivning av vad regionen menar med byggande på landsbygden. Det behövs ett resonemang kring volymer och lokalisering, är solitära hus i det öppna landskapet önskvärt? Hur rimmar det i så fall med inriktningen om att bebyggelse ska kopplas till befintlig infrastruktur och kollektivtrafikstråk? Det skulle även behövas ett utökat resonemang kring byggande på landsbygd och bevarandet av jordbruksmark för att säkra jordbruksförsörjningen.

Berörda aktörer är de som redan idag ansvarar för och arbetar med planering på regional nivå såsom Region Uppsala, Länsstyrelsen, angränsande regioner, infrastrukturägare med flera.

Enköpings kommun ser positivt på att angränsande regioner involveras i utredningen av den regionala samhällsplaneringen. Detta då flera frågor inom samhällsplaneringen inte tar hänsyn till kommun- eller regiongränser. Enköpings kommun samverkar tillsammans med Eskilstuna, Strängnäs och Västerås, inom Fyra Mälarstäder. I det samarbetet är det tydligt att regionerna ibland skulle behöva samarbeta mer med varandra för att bidra till att stärka och utveckla hela Mälardalen.

Enköpings kommun vill särskilt påtala att utformningen av livsmiljöer har stor betydelse för hälsa och välbefinnande och att de behöver vara universella genom att utgå ifrån att människor är olika och samhället måste planeras och utformas så att alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga.

Kommunen instämmer i att tillgång till bredband och en ökad digitalisering är nödvändigt för att möta framtidens utmaningar.

Kopplat till citat nedan har kommunen förslag på en indikator kring hur många kommuner som har alternativa drivmedel tillgängliga alternativt hur många i länet som har tillgång till alternativa drivmedel.

Offentliga aktörer är våra företrädare i utbyggnaden av en infrastruktur för hållbara drivmedel genom val av fordon, färdmedel och energileverantörer.

Samtidigt som miljöer förtätas behöver dock den fysiska planeringen säkerställa att ett antal värden beaktas. Detta omfattar natur- och grönområden och sammanhängande system av gröna områden som parker, naturmark och vatten i anslutning till bebyggda miljöer, så kallad grön- och blåstruktur.

Enköpings kommun är särskilt positiva till citatet ovan och betonar vikten av att dessa värden beaktas i den fysiska planeringen.

I omställningen till ett fossilfritt samhälle kommer efterfrågan på lokala produkter och tjänster att öka. Länets gröna näringar och dess skogsnäring utgör här en viktig resurs.

Samtidigt behöver medvetenheten om hänsyn till hotade naturmiljöer och hotad biologisk mångfald i exempelvis skogsmark öka, särskilt när det finns en förhoppning att hårt brukade skogsmiljöer ska leverera råvaror till omställningen.

Vi efterfrågar en fusion med, Färdplan för hållbart län – Minskad klimatpåverkan, i detta målområde. Det finns många formuleringar som är snarlika men de skiljer sig lite åt. För att underlätta genomförande och planering tror vi att det finns en vinst i att de är enhetliga. Om inte behöver relationen mellan dem förtydligas.

En nyskapande region

I beskrivningen för "Attrahera kompetent arbetskraft till länet" ligger stor vikt på att arbetskraften finns fysiskt i regionen. Här föreslår vi ett tillägg om möjligheterna till distansarbete och digitala lösningar som möjliggör kompetensförsörjning och växtkraft utan att fysiskt flytta människor. Genom att nyttja teknik kan många olika kompetenser göras tillgängliga från andra geografiska platser är den egna regionen.

Att få till en omställning till ett fossilfritt samhälle under en kort tidsperiod ställer stora krav på innovationer och hållbar resursanvändning, samtidigt som det ger möjligheter till utveckling av lokala marknader och näringsliv.

Enköpings kommun ställer sig positiva till ambitionen, men det som glöms bort är att det behövs en hel del arbete med beteendeförändringar parallellt med innovationer och hållbar resursanvändning om vi ska nå målet. För att lyckas behöver hela regionen tillsammans jobba för att underlätta för människor att göra dessa beteendeförändringar, oavsett om det handlar om ändrade resvanor, lära sig använda cirkulära systemlösningar eller helt enkelt lära sig nya konsumtionsmönster.

Länets offentliga aktörer kan aktivt bidra till innovation och utveckling inom flera områden genom att nyttja den kraft som finns i offentlig upphandling.

För att lyckas med innovation i offentlig upphandling behöver kommuner, län och region gå ihop, ensamma kan det i många fall vara svårt att få till en förändring – dels kanske producenterna ser det som en för liten marknad, för lite pengar för en kostsam omställning, eller så blir priset för högt för en enskild kommun. Enköpings kommun anser att upphandling är något vi borde samverka kring.

Enköpings kommun ställer sig bakom förslagen om att få en bättre matchning mellan utbildningssystemet och länets briststyrken och regionala styrkeområden med tillväxtpotential krävs en samverkan i arbetet för balans mellan utbud och efterfrågan. Vård- och omsorgscollege är ett samverkansarbete för relevanta aktörer.

Kulturarv och besöksnäring är också av vikt i sammanhanget. Som exempel är länet en av landets rikaste på fornlämningar och uppvisar en stor bredd av kulturmiljöer från olika tidsperioder. Kulturarvet har stor betydelse inte bara på länsnivå utan även på nationell nivå.

I en växande cirkulär och biobaserad ekonomi och ett fossilfritt samhälle har exempelvis en framgångsrik och innovativ skogsnäring och skogsråvaran en viktig roll. Genom innovationer kommer nya biobaserade resurseffektiva produkter kunna konkurrera med fossila motsvarigheter

Samtidigt behöver forskningsfronten följas för att parera risker med att befintliga kolsänkor inte omsätts så att det uppstår nettotillskott av växthusgaser. Balans måste hanteras så att ökat råvaruuttag från skog inte försämrar förutsättningar att nå andra miljömässiga utmaningar.

I detta avsnitt behöver kapacitetsbristen i stora delar av länets elnät belysas tydligare. Kapacitetsbristen hämmar tillväxten i befintliga företag och begränsar möjligheten till el-intensiva etableringar. Trots kraftsamling kring frågan och planerade långsiktiga åtgärder i landets infrastruktur för el kan vi konstatera att vi behöver hushålla med nätkapaciteten de närmsta 10 åren. Det kräver förutom aktiv samhandling och koordinering av länets alla aktörer också ökad kunskap kring frågan på samtliga nivåer. Enköpings kommun ser detta som ett prioriterat samverkansområde.

Det finns redan idag åtgärder för att bättre "samsas på nätet" som i högre grad behöver testas och implementeras. Exempelvis styrning av laddstolpar och värmepumpar, ökad användning av kraftvärme, effektivisering och flexibel användning. Att företag och etablerare inte "tar höjd" för sitt effektbehov och ser möjligheten i att lastbalansera. För detta behövs tydliga incitament för nätägare och slutanvändare, beslut kring styrning och ägarskap samt samverkan mellan kommunerna och nätägarna.

Indikatorerna för området upplevs vaga och har utvecklingspotential. Ett förslag på möjlig indikator skulle kunna vara att följa utvecklingen av godkända patentregistreringar hos Patent- och registreringsverket i regionen.

Genomförande – från vision till handling

Genomförandet beskrivs bygga på samverkan och att ansvaret är gemensamt. Det upplevs från oss lite otydligt hur vi ska arbeta framåt och hur uppföljning ska genomföras. För att ambitionen i strategin ska bli verklighet är styrning och ledning en viktig grundsten. Det behöver förtydligas vilka förväntningar som finns på de kommunala organisationerna. Det är tyvärr ofta lätt att allas ansvar blir svårt att förverkliga om inte strukturer finns på plats. Vi skulle gärna se att regionen tog en mer aktiv roll med samordning, projektledning, resursplanering och uppföljning. Då får Enköpings kommun bättre verktyg till att vara med och uppfylla dem mål som finns i utvecklingsplanen.